

OPINNÄYTETYÖ

Tukea perehdytykseen

Perehdytyskansio Kafé Vimman työkokeilussa ja harjoittelussa oleville nuorille

Ville Ollonqvist

Yhteisöpedagogi

210 op

Arvioitavaksi jättämisaika

11/2024

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Yhteisöpedagogi

Tekijät: Ville Ollonqvist

Opinnäytetyön nimi: Tukea perehdytykseen; Perehdytyskansio Kafé Vimman työkokeilussa ja harjoittelussa oleville nuorille

Sivumäärä: 32 ja 18 liitesivua

Työn ohjaaja(t): Anna Pikala

Työn tilaaja(t): Turun Kaupunki nuorisopalvelut

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda perehdytyskansion Kafé Vimman työharjoittelussa ja työkokeilussa oleville nuorille. Perehdyttämisen tarve on työpajatoiminnassa oleville nuorille suuri, on tärkeä että nuori pystyy omaksumaan työpaikan toimintatavat jo perehdytyksen aikana turvalisessä ympäristössä työpajaohjaajan kanssa. Perehdytyskansio antaa nuorelle hyvän työkalun kaiken perehdytyksessä kuulemansa tueksi, kun perehdytyskansioon tulee tekstin lisäksi kuvia työpaikan laitteistosta ja selitteet kuvien laitteisen toimintatavoista se auttaa nuorta sisäistämään paremmin laitteiden toimintaa.

Opinnäytetyön tilaajana toimi Turun kaupungin nuorisopalvelut ja kulttuurisen nuoriosotyön alla toimiva Kafé Vimma. Kafé Vimma on kaikille avoin kohtaamispaikka, Kafé Vimma ottaa työkokeiluun nuoria jotka ovat kiinnostuneita kahvilatoiminnasta ja ovat halukkaita päästä opiskelemaan taikka työllistymään kahvila- ja ravintola alalle.

Opinnäytetyössä käytin tutkimus menetelminä benchmarkingia sekä yksilöhaastatteluita. Benchmarkingin suoritin soittamalla ympäri Suomea oleville Kafé Vimma kaltaisille toimijoille ja tiedustelin minkälaista perehdytystä siellä työskentelevät nuoret saavat, onko heillä nuorille suunnattua perehdytyskansiota ja jos heillä on käytössä nuorille suunnattu perehdytyskansio niin onko minun mahdollista päästä tutkimaan sitä opinnäytetyötäni varten.

Yksilöhaastatteluita varten laadin kysymykset haastateltaville benchmarkingissa keräämäni aineiston pohjalta. Yksilöhaastatteluissa kävi ilmi miten erilaiset oppimistavat nuorilla on ja miten tärkeää olisi käyttää kuvia perehdytyskansiossa tekstin ohessa tukemaan perehdytystä.

Nuorille suunnattu perehdytyskansio on jo saanut jalansija osana Kafé Vimman perehdytystä. Nuoret ovat omaksuneet sen hyväksi osaksi perehdytystä ja se on saanut positiivisen vastaanoton nuorilta. Perehdytyskansio tulee olemaan osa Kafé Vimmaan tulevien työkokeilijoiden ja harjoittelijoiden perehdytystä jatkossa. Perehdytyskansioista on tehty sähköinen versio jota pystytään muokkaamaan aina kun jokin asia Kafé Vimman perehdytyksessä muuttuu.

Asiasanat: Perehdytys, Nuorisotyö, Työpaja, Haastattelututkimus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community educator

Author: Ville Ollonqvist

Title: Support for orientation; Orientation guide for youth in work trials and in work placement

at Kafé Vimma

Number of Pages: 32 and 18 attachment pages

Supervisor(s): Anna Pikala

Commissioned by: City of Turku Youth Services

The objective of this thesis was to create an orientation guide for young people participating in work placement and work trials at Kafé Vimma. The need for effective orientation is significant in workshop activities for young people. It is crucial that they can familiarize themselves with workplace practices in a supportive environment under the guidance of a workshop supervisor. The orientation guide serves as a valuable tool, complementing verbal orientation with visual materials. Including images of workplace equipment and explanatory descriptions of their operation, the guide helps young people better understand and internalize the use of the equipment.

This thesis was commissioned by the Youth Services of the City of Turku, specifically Kafé Vimma, which operates under the umbrella of cultural youth work. Kafé Vimma is an open meeting place for all and offers work trial opportunities to young individuals interested in café operations and aiming to study or work in the café and restaurant industry.

Research methods employed in this thesis were benchmarking and individual interviews. Benchmarking was conducted by contacting similar organizations across Finland to inquire about their orientation practices for young workers. I specifically investigated whether they used orientation guides tailored to young people and, if so, whether I could examine these guides for the purposes of this study.

The questions for the individual interviews were formulated based on the data gathered during benchmarking. The interviews highlighted the diverse learning styles of young people and the importance of incorporating images alongside text in the orientation guide to enhance understanding.

The orientation guide designed for young people has already been integrated into Kafé Vimma's orientation process. It has been well-received and recognized as a valuable part of the orientation program by both the young participants and the staff. Moving forward, the guide will remain a central component of the orientation for future work placement at Kafé Vimma. Additionally, a digital version of the guide has been developed, allowing for easy updates whenever changes occur in Kafé Vimma's orientation practices.

Keywords: Orientation, Workshop, Interview study

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8
	2.1 Nuorisopalvelut Turussa	8
	2.2 Kafé Vimma.....	8
	2.3 Kulttuurinen nuorisotyö	9
3	KEHITTÄMISTYÖN TIETOPERUSTA.....	11
	3.1 Mitä on nuorisotyö.....	11
	3.2 Mitä on työpajatoiminta.....	12
	3.3 Mitä on perehdytys ja sitä koskeva lainsäädäntö.....	13
4	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT.....	15
	4.1 Benchmarking	15
	4.2 Yksilöhaastattelu.....	17
5	TULOKSET	18
	5.1 Yksilöhaastattelut.....	18
	5.2 Benchmarking	20
6	PEREHDYTYSKANSIO	22
	6.1 Perehdytyskansio	22
	6.2 Tavoitteiden asettamien ja seuranta.....	24
7	LOPUKSI	25
	7.1 Mitä voi oppia	25
	7.2 Mitä pitäisi tehdä	25

7.3 Tulokset	26
7.4 Perehdytyskansio	26
7.5 Uudet avaukset.....	28
7.6 Mitä seuraavaksi	29
7.7 Palautekeskustelu	29
7.8 Oma näkökulma opinnäytetyöstä.....	29
LÄHTEET	31
LIITTEET	33

1 JOHDANTO

Perehdytyskansion tarve on ilmeinen kaikissa työpaikoissa jo lainsäädännöllisistäkin syistä. Jokaisessa työpaikassa on omanlaisensa tarve perehdytykselle. Perehdytyskansion tarve Kafé Vimmaan on suuri ja äärimmäisen tärkeä. Ennen tämän työn aloittamista Kafé Vimmasta puuttui kokonaan yhtenäinen perehdytyskansio, jota pystyttäisiin käyttämään nuorten taikka edes työntekijöiden perehdyttämiseen. Kaikenlaista perehdytysmateriaalia kyllä löytyi, kun aloin tutkimaan siivouspäivän yhteydessä vanhoja papereita, joita oli vähän siellä ja täällä. Näitä materiaaleja ei oltu käytetty moneen vuoteen ja nykyisiä työntekijöistä kukaan ei tiennyt kaikkien näiden papereiden olemassaolosta.

Tästä voimme huomata kuinka huonossa tilassa nuorten perehdyttäminen kahvilan toimintaan on ollut, sillä se on toiminut pelkästään suusta suuhun menevän tiedon perusteella ja nuoren perehdytys on riippunut siitä kuka on nuorta perehdyttänyt. Tämänlainen perehdytys tekee vain hallaa toiminnalle, tästä syystä on tärkeä olla yksi yhtenäinen perehdytyskansio. Jotta jokaisen nuoren perehdytys tulee olemaan samanlaista ja juuri sellaista, jota nuori kokee tarvitsevan työskenneläkseen Kafé Vimmassa.

Tässä opinnäytetyössä pyritään hakemaan tietoa siitä minkälaista tietoa työkokeilussa ja työharjoittelussa olevat nuoret kaipaavat perehdytyskansioon ja eroavatko nämä sisällöt siitä minkälaista sisältöä yleisesti perehdytyskansioissa on. Tämän myötä tarkoituksena on luoda Kafé Vimmaan perehdytyskansio, joka olisi nimenomaan nuorten käytössä ja opastaisi heitä Kafé Vimman toimintaan. Tämä kansio ei tule olemaan perehdytyskansio Turun kaupungin työntekijöille, sillä sellainen kansio on jo käytössä koko kaupungin henkilökunnalle, eikä siihen tulla puuttumaan.

Työn lopputulos tulee olemaan keskeinen osa Kafé Vimman työharjoittelussa sekä työkokeilussa olevien nuorten perehdytystä. Kehittämäni perehdytyskansion on tarkoituksena toimia pitkään osana Kafé Vimman nuorten perehdytystä, siitä tullaan luomaan konkreettisen paperisen version lisäksi myös sähköinen versio, jota pystytään muokkaamaan tulevaisuudessa, jos ja kun Kafé Vimman toimintaan tulee muutoksia niin laitteiston tai toimintatapojen muuttuessa.

Näihin edellä mainittuihin tuloksiin tulen pääsemään benchmarkingin ja yksilöhaastatteluiden avulla. Tulen benchmarkkaamaan Kafé Vimman kaltaisia toimijoita ympäri suomea. Tulen etsimään tietoa kuinka paljon Kafé Vimman kaltaisia toimijoita suomesta löytyy ja tulen tekemään löytämiini paikkoihin soittokierroksen, jossa kysyn löytyykö heiltä heillä työharjoittelussa ja työkokeilussa oleville nuorille omaa perehdytyskansiota ja jos löytyy niin voinko käyttää kyseistä perehdytyskansiota opinnäytetyöni benchmarkingissa.

Tulen myös suorittamaan yksilöhaastatteluita. Tulen haastattelemaan kahta Kafé Vimmassa työharjoittelussa ja työkokeilussa ollutta nuorta. Näiden haastatteluiden kysymykset tulen luomaan benchmarkkigissa tehtyjen löydöksieni vaikutuksesta. On erityisen tärkeää saada haastatteluiden kautta nuorten ääni ja mielipide kuuluviin, koska vain niin on mahdollista saada juuri nuorille heidän tarpeitaan vastaava perehdytyskansio Kafé Vimmaan.

2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Nuorisopalvelut Turussa

Turussa nuorisotyö jaetaan Turun nuorisopalveluiden organisaatiossa neljään haaraan (Turku.fi 2024 c). Jotka ovat kehittäminen ja johdon tuki, alueellinen nuorisotyö, kohdennettu nuorisotyö sekä kulttuurinen nuorisotyö. Nuorisopalveluita johtaa nuorisopalvelujohtaja Anniina Lehtiö-Vainio.

Kehittäminen ja johdon tuki on suuntautunut kehittämisen ennakkointiin, seurantaan ja tukipalveluihin liittyviin tehtäviin ja työllistää yhdeksän työntekijää, palvelupäällikön, toiminnanjohtajan sekä seitsemän työntekijää. Heidän työtehtäviinsä kuuluvat tiedonkoonti, henkilöstöasiat, järjestöavustukset, leirintäalueet, projektit, hankinnat sekä nuorisovaltuusto.

Alueellinen nuorisotyö on alueellisten tarpeiden mukaan räätälöityä palvelua, joiden palveluksessa on 39 työntekijää, yksi palvelupäällikkö, kolme toiminnanjohtaja ja 35 nuoriso-ohjaajaa. Alueellinen nuorisotyö jaetaan neljään alueeseen, jotka ovat pohjoinen, läntinen, itäinen ja koulunuorisotyö. Alueelliseen nuorisotyöhön kuuluu kaikki talotoiminta, Turun kaupungin järjestämä koulunuorisotyö sekä TGA (Turku game academy), joka järjestää peli- ja esports-toimintaa Turun ja sen lähialueiden nuorille. TGA toimii pelitila Nexuksessa joka sijaitsee Aunelan monitoimitilassa. (Turku.fi 2024 d.)

Kohdennettu nuorisotyö on yksilöllistä nuorisotyötä sekä elämäntaito- ja uravalmennusta. Kohdennetun nuorisotyön tilat sijaitsevat Kulttuuri- ja toimintatalo Vimmassa Aurakatu 16 sekä osa nuorten pajatoiminnasta sijaitsee Amiraalistonkatu 6. Kohdennetulla nuorisotyöllä on 34 työntekijää, jotka ovat yksi palvelupäällikkö, kaksi toiminnanjohtajaa sekä 31 nuoriso-ohjaajaa. Kohdennetun nuorisotyön toimialueeseen kuuluu Turun kaupungin nuorten työpajatoiminta, nuorten tieto- ja neuvontapalvelu NuortenTurku, etsivä nuorisotyö, nuorten kesätyöt sekä ankuritoiminta.

2.2 Kafé Vimma

Kafé Vimma sijaitsee Turussa taide- ja toimintatalo Vimman ensimmäisessä kerroksessa ja on osa Turun kaupungin nuorisopalveluiden kulttuurisen nuorisotyön yksikköä. Kafé Vimmassa

toimii kolme nuoriso-ohjaajaa, joista kaksi on vakinaisessa työsuhteessa ja yksi osa-aikaisessa työsuhteessa. Kafé Vimmassa on nuoriso-ohjaajien lisäksi myös paikkoja työssä oppijoille sekä paikkoja erilaisille työkokeilijoille, sekä palkkatuella oleville alle 29-vuotiaille nuorille. Kafé Vimmassa työkokeilija tai työllistetty nuori on ensisijaisesti nuorisotyön asiakas, eikä varsinaisessa työntekijäasemassa. Tavoitteena on tarjota nuorta vahvistava kokemus sekä tukea nuorta löytämään oma polkunsu työelämään. (Sankari 2024.)

Kafé Vimma on kaikille avoin kohtaamispaikka Turun ydinkeskustassa. Kafé Vimmassa voi pelata erilaisia lautapelejä, vaihtaa kirjoja kirjanvaihtopisteessä, lainata lankoja erilaisiin neulontaprojekteihin ja osallistumaan erilaisiin tietovisoihin taikka vain viettämään aikaa kavereiden kanssa. Kafé Vimmassa ei ole ostopakkoa, eli kuka tahansa voi tulla matalalla kynnyksellä viettämään aikaa kahvilaan ja osallistumaan nuoriso-ohjaajien luomaan toimintaan oman mielensä mukaan. (Sankari 2024.)

Kafé Vimmassa valmistetaan päivittäin paljon erilaisia tuotteita myyntiin vitriiniin, joita tehdään mahdollisuuksien mukaan niin gluteenittomina kuin myös vegaanisina. Tuotteiden listaan kuuluvat erilaiset suolaiset ja makeat piirakat, monenlaiset juustokakut, vaihtuvia herkkuja sekä erilaiset suklaiset pienet keksit ja pullat. Kesäisin on tarjolla erilaisia itsetehtyjä jääkahveja ja paljon erilaisia jäätelöitä, Kahvilassa on myös keittiö, josta on mahdollista ostaa lämmintä ruokaa. Keittiössä valmistetaan ranskalaisia sekä Hot dogeja. Hot dogit syntyivät pienen kehittelyn jälkeen, kun etsimme uusia vaihtoehtoja kahvilassa ennen olleille lämpimille voileiville. Tämä muutos on ollut hyvä. (Sankari 2024.)

2.3 Kulttuurinen nuorisotyö

Kulttuurinen nuorisotyö on nimensä mukaista toimintaa, jossa kulttuurin ja taiteen voimin tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskuntaan (Nuorisoseurat 2024).

Turun kaupungilla kulttuurinen nuorisotyö kuuluu nuorisopalveluiden organisaation piiriin. Kulttuurisen nuorisotyö, jossa on keskitettynä taide-luovuus-kasvatuspalveluita. Organisaatiossa on palvelupäällikkö, kolme toiminnanjohtajaa ja noin 28 työntekijää. (Turku.fi 2024 c.) Nuorten taide- ja toimintatalo Vimma, Rock Academy, Auran panimo sekä Lastenkulttuurikeskus Seikkailupuisto kuuluvat kulttuurisen nuorisotyön piiriin, joista viimeksi mainittu ollaan organisaatio uudistuksessa siirtämässä pois nuorisopalveluiden alta.

Nuorten taide- ja toimintatalo Vimma tarjoaa toimintaa, tekemistä ja tapahtumia. Vimmaan voi tulla harrastamaan, kuuntelemaan konsertteja ja osallistumaan tapahtumiin, vimman toiminta on suunnattu 10–28-vuotiaille. (Turku.fi 2024 D.) Vimma aloitti toimintansa vuonna 2006, jolloin taidetoimintaa tarjottiin viikon jokaisena päivänä. Toimintamuotoina tuolloin olivat savi-työt, huovutus, kankaanpainanta sekä tekstiilityöt. (Laine & Aho 2018, 44.)

Auran Panimo aloitti toimintansa lokakuussa 1987, jolloin Auran panimo-yhdistys, Tukeva ry sekä TYY:n Rock-klubi suunnittelivat yhdessä nuorisotoimen kanssa toimintaa (Laine & Aho 2018, 30). Tämän myötä vuonna 2011 Rock Academy aloitti toiminnan Panimon tiloissa ja otti myöhemmin käyttöönsä musiikkistudion tilat. Rock Academy on nuorisotoimessa luotu bänditoiminnan malli, jonka avulla kaupunki halusi kohentaa koko kaupungin bänditoiminnan tasoa ja mahdollisuuksia. (Laine & Aho 2018, 37.) Tästä mallista on tavoitteena saada aikaan pysyvä nuorisotyön muoto, jolla halutaan vaikuttaa nuorten edellytyksiin bänditoiminnassa ja tarjota mahdollisuuksia edetä jopa musiikin ammattilaiseksi saakka.

3 KEHITTÄMISTYÖN TIETOPERUSTA

Tässä kappaleessa tulen kertomaan siitä tietoperustasta, jota käytin opinnäytetyöni luomiseen, sekä avaamaan laajemmin käsitteitä nuorisotyöstä ja perehdytyksen lainsäädännöstä.

3.1 Mitä on nuorisotyö

Kun puhutaan nuorisotyöstä niin se alkaa jo siitä missä vaiheessa katsotaan nuorisotyön alkavan, tämä on jo hämärä ja liukuva ikä määritelmä, joka kuitenkin nuorisolain (1285/2016), mukaan rajataan tarkoittamaan kaikkia alle 29-vuotiaita ihmisiä. Itse näen, että omassa työssäni tämä ikä alkaa 13-vuoden iässä, toisaalta Turun kaupungin etsivän nuorisotyön matalan kynnyspalvelut ovat suunnattu 16–29-vuotiaille (Turku.fi 2024b). Monilla työpajoilla ikäraja alkaa 18-vuotiaista, kun oppivelvollisuuden ikä nostettiin koskemaan myös 18-vuotta täyttäneitä.

Toinen nuorisotyön pykälä kertoo, että nuorisotyöllä tuetaan nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuutta yhteiskunnassa (Nuorisolaki 1285/2016). Näin ollen nuorisotyöllä on myös oleellinen rooli nuoren oman minäkuvan ja nuoren itsetuntemisen rakentamiselle, jossa eri nuorisotyön sektoreilla on omanlainen osuutensa.

Nuorisotyöhön on myös annettu ammattieettiset ohjeet, jotka Nuoli ry on julkaissut yhdessä Allianssin kanssa (Nuoli 2024).

- Nuorisotyössä on tavoitteena, että jokainen nuori saavuttaa omien näkemystensä sekä voimavarojensa mukaisen paikan yksilönä sekä yhteiskunnan jäsenenä ja kokee elämänsä merkitykselliseksi (Nuoli 2024).
- Nuorisotyö on kohtaamista ja yhdessä tekemistä (Nuoli 2024).
- Nuorisotyö vahvistaa nuoren osallisuutta (Nuoli 2024).
- Nuorisotyöntekijä toimii rakentavasti, avoimesti työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa (Nuoli 2024).
- Nuorisotyöntekijä toimii nuorien elinolojen sekä nuoruuden tulkkina (Nuoli 2024).

Nämä nuorisotyön ohjeet kertovat asenteesta ja vastuusta. Näiden tehtävä on kertoa nuorisotyön tarkoituksesta, toimintatavasta ja antaa perusta ajatuksille oikeasta ja väärästä. (Nuoli ry 2024).

3.2 Mitä on työpajatoiminta

Kerron tässä kohtaa hieman työpajatoiminnasta ja sen historiasta Suomessa, sekä minkälaista työpajatoimintaa Turussa tehdään. Työpajalla voi myös kokeilla uutta alaa ja vahvistaa työelämätaitoja. Työpajan yhteisö tarjoaa tärkeitä osallisuuden kokemuksia sekä vahvistaa nuorten sosiaalisia taitoja ja kykyä toimia työyhteisössä (Into 2024).

Työpajatoiminnan historia Suomessa ulottuu yli neljäkymmenenvuoden taakse 1980-luvulle. Ensimmäiset työpajat Suomessa syntyivät Helsinkiin, Sotkamoon, Kuhmoon, Suomussalmelle sekä Vantaalle (Opetusministeriö 2004, 8). 1980-luvulla perustetuissa nuorten työpajoissa etsittiin uusia toimintamalleja nuorten työelämästä ja koulutuksesta syrjäytymisen estämiseen. Työpajat nousivat koko maan kattavaksi toiminnaksi 1990-luvun alkupuolella, koska Suomen taloudellinen tila heikkeni huomattavasti laman seurauksena. Laman vaikutti Suomen nuorisotyöttömyyteen radikaalisti, sillä laman seurauksena nuorten työttömien määrä oli noin 100 000 (Opetusministeriö 2004, 8). 1990-luvun loppupuolella työpajojen määrä kasvoi valtavasti, johon suurena tekijänä tässä oli Suomen liittyminen Euroopan Unioniin vuonna 1995, sillä tämän jälkeen rahoittajien löytäminen oli helpompaa mm. Euroopan sosiaalirahaston kautta. Suomessa toimii nykyään noin 260 työpajatoimijaa, jotka ovat kuntien, säätiöiden, yhdistysten sekä yhteisöiden ylläpitämiä. Työpajoilla on vuosittain lähes 21 000 valmentujaa, joista yli 60 % on juuri alle 29-vuotiaita (Hämäläinen & Palo 2014, 10–12.).

Turussa työpajatoimintaa tekevät tällä hetkellä erilaiset yhdistykset kuten Valo-valmennus, Varsinais-Suomen Sininauha RY sekä myös Turun kaupungin nuorten työpaja Fendari. Fendarin toimipisteet sijaitsevat Vimmassa, jossa työpajatoimintaa pyörittävät Digi- ja viestintäpaja, seinätön paja sekä starttipaja sekä toisella pisteellä, jossa sijaitsevat luovantoiminnan paja sekä tekninen paja. (Turku.fi 2024a.)

Pajatoiminnan historia alkaa Turussa jo vuodesta 1988, jolloin työpaja työllisti viisi nuorta erilaisiin kunnostustehtäviin. (Laine & Aho 2018, 146.) Laman vaikutukset näkyivät myös työpajatoiminnassa Turussa ja tuolloin pajat työllistivät 90 nuorta. Vuoteen 2000 tullessa pajatoiminta laajeni elektroniikka-, ompelu-, auto-, puu ja metallityötehtäviin. Tämän kehityksen mahdollisti se, että liikennelaitokselta vapautuivat vanhat raitiovaunuhallit Amiraalistonkatu 6:sta ja vuonna 2004 työpaja nimettiin Nuorten työpaja Fendariksi. (Laine & Aho 2018, 146–147.) Vuonna 2024 Turun nuortentyöpaja toiminta täyttää 36 vuotta.

3.3 Mitä on perehdytys ja sitä koskeva lainsäädäntö

Perehdytys on niitä kaikkia niitä toimenpiteitä, jonka avulla työntekijä tulee oppimaan työpaikansa ja sen tavat, sekä niitä asioita, jotka liittyvät itse työn tekemiseen. Näitä ovat esimerkiksi työn kokonaisuus sekä se, mistä osista ja vaiheita työ koostuu sekä mitä tietoa ja osaamista työ edellyttää. (ttk.fi 2024.) Perehdytys on siis uuden oppista ja tiedon soveltamista, jolloin perehdytys tukee organisaation ja uuden työntekijän kanssakäymistä sekä antaa myös mahdollisuuden kysymysten ja vastausten esittämiselle (Silvonen 2020).

Perehdytyksen merkitys on Kafé Vimmassa monella tapaa isommassa osassa, kuin perustyöyhteisössä. Kuten edellä on jo mainittu, niin Kafé Vimmassa meillä on työkokeilussa nuoria, joille haluamme tarjota mahdollisimman laajan ja monipuolisen perehdytyksen kahvilassa työskentelyyn. Tällä tavalla annamme nuorelle kuvan siitä millaista perehdytystä he tulevat saamaan työelämässä ja näin saavat valmiuksia jo meillä ollessaan. Tämän opinnäytetyön avulla pystymme hahmottamaan nuorten tarpeita kansiota varten, jotta voimme auttaa nuorta saamaan kaiken irti perehdytyksestä ja saamaan hyvät eväät työskentelyyn Kafé Vimmassa sekä työelämässä.

Kafé Vimman perehdytyksen tavoitteena on luoda nuorelle:

- totuudenmukainen kuva kahvilatyöskentelystä ja nuorisopalveluiden henkilöstöstä
- Sopeuttaa nuori kahvilan toiminta tapoihin ja laitteistoihin
- Poistaa epävarmuutta ja luoda turvallinen kokemus työnteosta
- Aikaansaada välittömät ja luontevat suhteet ohjaajiin ja asiakkaisiin

Työn aloittaessaan nuoren kanssa keskustellaan henkilökohtaisista oppimistavoitteista ja kirjaetaan oppimistavoitteet nuoren kanssa ylös kaavakkeeseen, joihin palataan yhdessä sovitun ajan päästä sovitun ajan päästä ja katsotaan yhdessä, onko nuori päässyt tavoitteisiin. Tässä toisessa keskustelussa käymme läpi, miten tavoitteisiin on päästy ja otammeko uusia tavoitteita seuraavalle jaksolle ja millaisia ne tulevat olemaan. Tämä kaikki tukee nuoren oppimista ja antaa konkretiaa kohti uuden oppimista ja sosiaalista vahvistamista (Vääräniemi 2024).

Lainsäädännössämme on kiinnitetty erityistä huomiota työntekoon ja siihen liittyvään oppimiseen. Perehdytykseen liittyvien lakien vaatimukset velvoittavat työnantajia ja työnantajan vastuuta opastaa työntekijä työhönsä ja perehdytyksen järjestämiseksi. Käytännössä esihenkilön on vastattava perehdytyksen suunnittelusta, toteuttamisesta sekä valvonnasta, mutta hän voi

kuitenkin delegoida näitä tehtäviä koulutetulle työhönohjaajalle, mutta vastuu perehdyttämisestä säilyy aina esihenkilöllä ja johdolla.

Eduskunnan säätämän työturvallisuuslain (Työturvallisuuslaki 2002/738.) ensimmäisessä pykälässä todetaan, että lain tarkoituksena on parantaa työympäristöä ja työolosuhteita työntekijöiden työkyvyn turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä ennalta ehkäistä ja torjua työtapa-urmia, ammattitautteja ja muita työstä ja työympäristöstä johtuvia työntekijöiden fyysisen ja henkisen terveyden haittoja (Työturvallisuuslaki 2002/738). Saman lain 14 § kerrotaan, että työnantajan on annettava työntekijälle riittävät tiedot työpaikan haitta- ja vaaratekijöistä. Sen lisäksi työnantajan on pidettävä huoli siitä, että jokaisen työntekijän ammatillinen osaaminen, työkokemus ja hänen henkilökohtaiset edellytyksensä otetaan huomioon:

- 1) Työntekijä perehdytetään riittävästi työhön, työpaikan työolosuhteisiin, työ- ja tuotantomenetelmiin, työssä käytettäviin työvälineisiin ja niiden oikeaan käyttöön sekä turvallisiin työtapoihin erityisesti ennen uuden työn tai tehtävän aloittamista tai työtehtävien muuttuessa sekä ennen uusien työvälineiden ja työ- tai tuotantomenetelmien käyttöön ottamista. (Työturvallisuuslaki 2002/738.)
- 2) työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta työn haittojen ja vaarojen estämiseksi sekä työstä aiheutuvan turvallisuutta tai terveyttä uhkaavan haitan tai vaaran välttämiseksi (Työturvallisuuslaki 2002/738).
- 3) Työntekijälle annetaan opetusta ja ohjausta säätö-, puhdistus-, huolto ja korjaustöiden sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta (Työturvallisuuslaki 2002/738).
- 4) työntekijälle annettua opetusta täydennetään tarvittaessa (Työturvallisuuslaki 2002/738).

Tästä voimme huomioida miten laki on antanut perehdytykselle selkeät raamit minkä puitteissa jokaisen työpaikan on toimittava. On kuitenkin paljon työpaikkakohtaisia eroja siinä, miten näitä noudatetaan. Olen huomannut henkilökohtaisen kokemukseni kautta, että joissain toimipaikoissa on joko täysin olematonta taikka todella vähäistä perehdytystä. Tässä huomaa jopa alakohtaisen kulttuurin. Mitä strukturoidumpaa on kyseisen alan toiminta sitä enemmän ja sitä tarkempaa perehdytys on.

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tässä opinnäytetyössä tulen käyttämään kahta menetelmää. Nämä kaksi menetelmää ovat benchmarking sekä yksilöhaastattelu. Molempia näistä tulen avaamaan myöhemmissä kappaleissa. Näiden menetelmien käytön hyödyt ovat vahvat, sillä benchmarkingilla pystyn tutki-
maan minkälaisia perehdytyskansioita Kafé Vimman kaltaiset toimijat käyttävät toiminnas-
saan. Haastattelumenetelmien käytön tarkoituksena on saada kartoitettua tietoa siitä minkä kal-
taisia asioita nuoret kaipaavat perehdytyskansion sisältöön.

4.1 Benchmarking

Benchmarking on toinen työkalu, jota tulen käyttämään tietoperustan luontiin tässä opinnäyte-
työssäni. Valitsin benchmarkingin eli vertailukehittämisen opinnäytetyön menetelmäksi, jotta
pystyn kehittämään ja luomaan Kafé Vimmaan perehdytyskansion vertaamalla muiden saman-
laisten toimijoiden tekemiä perehdytyskansioita omaan toimintaamme ja ottamalla niistä vink-
kejä ja oppia siitä, että minkälaisia asioita perehdytyskansioon voi nostaa esiin sekä minkälaiset
asiat ovat perehdytyskansiossa turhia. Haluan tässä luvussa tuoda esiin, minkälainen työkalu
benchmarking on sekä sitä minkälaisissa prosesseissa sitä kannattaa käyttää.

Benchmarkingin on jatkuva ja järjestelmällinen prosessi, jolla mitataan ja analysoidaan tuot-
teiden, palveluiden ja prosessien suorituskykyä. Suorituskykyä verrataan parhaisiin, opitaan
parhailta ja opittua käytetään hyödyksi oman toiminnan kehittämiseen (Niva 2005, 5.). Olen
opintojeni aikana oppinut, että benchmarking on järjestelmällinen ja jatkuva prosessi, jolla voi-
daan löytää sekä tunnistaa parhaita menetelmiä ja toimintatapoja, kun on tarkoituksena oman
toimintakyvyn kehittäminen. Benchmarking perustuu kahden taikka useamman kumppanin so-
vittuun tiedonvaihtoon.

Niva ja Tuominen kirjoittavat kirjassaan kymmenaskelisesta benchmarking-kehitysmallista
esimerkiksi tuotteiden, prosessien ja henkilöstön osaamisen kehittämiseen (Niva 2005, 34–35.).

Benchmarking-prosessin vaiheet.

- Määritä benchmarking-kohde
- Mittaa suorituskykyeroa
- Tunnistaa taustalla olevat tekijät
- Oppia sitä, kuinka me teemme

- Oppia, kuinka he tekevät
- Asettaa tavoitteet
- Soveltaa ja ottaa käyttöön
- Vakiinnuttaa ja kehittää edelleen
- Aloittaa benchmarking-prosessi kohti uusia tavoitteita. (Niva 2005, 34–35.).

Tutkittuani tätä mallia huomasin kuinka hyvin tämä malli sopii omaan kehittämisprosessiin ja kuinka tulen käyttämään tätä benchmarking opinnäytetyön menetelmänä.

On myös huomioitavaa, että benchmarking prosessissa pystyy vertaamaan myös omaa toimintaa toisella alalla toimivan organisaation toimintaa, mutta omaa prosessia se ei välttämättä ole kannattavaa. Tällöin pystyisin hyvin verrata myös muilla aloilla olevan toimija perehdytyskansiota omamme kehittämiseen varsinkin, jos heidän kansiossaan on otettu huomioon työkokeilussa olevien nuorten perehdytystä.

Opinnäytetyön toteutus lähti käyntiin benchmarkingin kautta, kun lähdin kontaktoimaan Kafé Vimman kaltaisia toimijoita ympäri suomea. Kontaktien saamiseen käytin hyödyksi internettiä, josta samankaltaisia toimijoita löytyi paljon. Lähdin puhelimella ottamaan yhteyttä jokaiseen toimijaan. Olin tässä kohtaa todella luottavainen, että saisin muilta toimijoilta heidän perehdytyskansioitansa nähtäväksi, jotta pystyisin luomaan loistavan pohjan niin haastatteluja varten, mutta myös jotta pystyisin näiden avulla luomaan perehdytyskansion.

Soitin ympäri suomea noin viidelletoista toimijalle, mutta melkein yhdelläkään ei ollut perehdytyskansiota, joka olisi kohdennettu heillä työkokeilussa taikka työharjoituksessa oleville nuorille. Sain myös huomata, että perehdytyskansio puuttui sellaisistakin paikoista, jossa työskenteli eritystuen tarpeessa olevia nuoria. He olivat sitä mieltä, että tämänkaltaisen tuotos olisi hyvin tervetullut heidänkin toimintaansa. Tämän soittokierroksen huomasin että, toinen valitsemistani menetelmistä oli jäämässä vajavaiseksi, Onnistuin saamaan käyttööni yhden kansion, jonka sain Salon kaupungin nuortentyöpaja Metkasta. Metkassa toimivat ohjaajat olivat muutenkin kiinnostuneita ideasta ja olivat valmiita heti yhteistyöhön kanssani.

Olemme myös työpaikallamme puhuneet vierailusta vertailukumppanimme organisaatiossa tämän opinnäytetyöprosessin jälkeen, jotta voimme hankkia heiltä lisäoppia ja tämän myötä arvioida opinnäytetyön tuotosta ja tuoda esiin sen nostattamia hyviä ratkaisuja. Tässä vaiheessa voimme vielä syventää yhteistyötä tämän organisaation kanssa.

4.2 Yksilöhaastattelu

Tulen käyttämään tietoperustan kartoittamiseen haastatteluja toisena menetelmätapana. Käytän haastattelua, koska haastatteluiden avulla pystytään saamaan tietoa nuorten tarpeista perehdytyskansiota kohtaan. On tarpeen kysyä tätä nuorilta suoraan, jotta tulen samaan heitä koskevan tiedon suoraan, enkä välikäden kautta, jolloin tieto voi muuttua radikaalistikin, eikä tällöin ole enää niin akuutisti osa nuorten tarvitsemaa tietoa. Haastattelut ovat käyteteyimpiä tiedonkeruutapoja. Haastattelu tilanteessa haastattelija ja haastateltava keskustelevat järjestelmällisesti asioista, jotka kuuluvat tutkittavaan aiheeseen. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 34, 42.) Perinteisesti haastattelut on jaettu kysymysten valmiuden sekä sitovuuden mukaan strukturoituihin ja strukturoimattomiin haastatteluihin (Ruusuvuori 2005, 11.). Strukturoitujen haastatteluiden toisessa päässä on lomakehaastattelu, jossa esitetään jokaiselle haastateltavalle samanlaiset kysymykset samassa järjestyksessä. Pyrkimys valmiiden kysymysten käytölle on varmistaa, että haastattelijan omat mielipiteet eivät vaikuta haastateltavan mielipiteisiin. (Ruusuvuori 2005, 11.)

Tulen haastattelemaan kahta nuorta, joista toinen on ollut ja toinen on tällä hetkellä Kafé Vimmassa työharjoittelussa taikka työkokeilussa. Haastattelemani nuoret tulevat erilaisista taustoista ja ovat eri-ikäisiä. Toisella nuorella on jo kertynyt työkokemusta muutaman vuoden ajalta ja hän tunnistaa jo helposti erilaisia käytäntöjä työpaikkojen välillä sekä niiden tarpeita, joita perehdytyksellä on niiden työntekijöille. Toisella nuorella ei ole tästä suurempaa käsitystä ja on paljon haasteita.

Kyseiset haastattelut tulen käymään lähekkäin toistensa kanssa. Tulen käyttämään haastatteluiden taltiointiin nauhoituslaitetta, jotta pystyn litteroimaan haastattelut osaksi opinnäytetyötäni. Tämä helpottaa aineiston analysointia ja keruuta perehdytyskansion luomista varten. Haastatteluiden kysymykset tulen luomaan benchmarkingissa löytämieni havaintojen pohjalta.

5 TULOKSET

Tässä tulen avaamaan yksilöhaastatteluja sekä benchmarkingia tarkemmin. Kertomaan niiden aikana tekemistäni havainnoista.

5.1 Yksilöhaastattelut

Haasteltuani molemmat haastateltavani ja käytyäni läpi niistä tekemäni litteroinnit kävi ilmi, että eri taustoista tulevilla nuorilla on erilainen tarve siihen mitä perehdytyskansion tulisi sisältää.

Ensimmäisellä haastateltavallani on jo kokemusta työelämästä, sekä laajempi kuva erilaisten työpaikkojen perehdytyksestä ja perehdytyskansioiden sisällyksestä. Hänen kanssaan keskustellen oli helppo saada uutta tietoa esille siitä, millaisiin perehdytysmateriaaleihin hän on päässyt tutustumaan. Näin ollen sain paljon tietoa siitä, millaisia asioita hän pitää tärkeinä sisällöllisinä kohtina, ja hän otti hyvin esille niitä asioita, joita meidän kansiomme tulisi sisältää juuri hänenlaistensa nuorten tarpeisiin.

Haastatellessani häntä hän puhui laajasti saamastaan perehdytyksestä työhistoriassaan. Sekä siitä miten perehdytys on ollut erilaista jopa saman organisaation sisällä. Hänen mielestään oli erityisen tärkeää saada Kafé Vimmaan oma perehdytyskansio nuoria varten, hän näki oman perehdytyksensä Kafé Vimmaan hyvänä mutta olisi kaivannut erillistä kansiota, jotta olisi voinut rauhassa perehtyä jokaiseen laitteeseen, jota käytämme ja näki että olisi ollut työjakson alusta asti valmiimpi, jos sellainen perehdytyskansio olisi ollut saatavilla.

Toisella haastattelemallani nuorella on paljon vähemmän kokemusta työnteosta, jonka myötä hänellä on vähemmän tietoa perehdytyksestä ja eritoten perehdytyskansiosta. Haastattelun aikana tuli ilmi, että hän ei ole ennen tätä käymäämme haastattelua lukenut ollenkaan perehdytyskansioita, joten oli vaikea saada häneltä mielipidettä siitä millainen perehdytyskansion tulisi olla ja mitä hänen mielestään sen tulisi sisältää. Haastattelussa esitin kuitenkin kysymyksen siitä mitä mieltä hän on siitä, että kummanlaisesta perehdytyskansiosta on hänelle enemmän apua, Kuvapainotteisesta vai tekstipainotteisesta. Haastateltava kertoi tässä kohtaa sen, että hän saa enemmän irti kuvapainotteisesta kansiesta, jotta hän pystyy havainnollistamaan omin silmin, miten asia tulee tehdä. Haastattelussa huomasin miten haastateltava ei oikein pystynyt vastaamaan kysymyksiin muiden tilanteiden kautta kuin sen mitä työtä oli harjoittelunsa aikana tehnyt Kafé Vimmassa, mikä toisaalta on täysin ymmärrettävää vaikkakin olisin toivonut hänen

Viikottaiset siivoukset		36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
Salin imurointi/Lakaisu												
Keittiön lattian pesu												
Jääkaapin ovet ja hyllyt												
Vitriini												
Tiskialtaat												
Lämpötilamittaus (PE)												

Joka toinen viikko		36	38	40	42	44	46	48	50	52
Kaappien ovet										
Keittiön takaseinä										
Rasvakeittimen öljyn vaihto										
Uuni										
Ikkunatasot										

Kerran kuukaudessa		Syys	Marras	Joulu	Tammi	Helmi
Kuiva-ainekaapit						
Roskikset						
Keittiön kaapit						
Lattiakaivot						
Limsakaappi						

3 kk välein		Marras	Helmi
Pintatestit			

Kuva 2 Kafé Vimman siivouslista

Kafé Vimman siivouslista on toinen hyvä esimerkki tämänlaisesta kaavakkeesta. Siivouslistaa täytetään päivittäin ja on tärkeää heti perehdytyksessä omaksua sen täyttämisen. Siivouslistaan merkitään laatikkoon aina nimimerkki sekä päivämäärä, jolloin tehtävä on suoritettu. Siivouslista on hyvä tapa pysyä perillä onko tietyt tehtävät tulleet suoritetuksi.

5.2 Benchmarking

Suunnittelin benchmarkingin hyvin, otin selvää erilaisista Kafé Vimman kaltaisista nuorisokahviloista sekä kahvila taikka ravintola palveluita tarjoavista nuortentyöpajoista ympärisuomea. Kirjasin paikkojen nimet sekä numerot ylös ja aloin puhelimitse tiedustelemaan näiltä kyseisiltä tahoilta onko heillä olemassa juuri nuorille työharjoittelijoille taikka työkokeilijoille suunnattua perehdytys kansiota ja jos on onko minun mahdollista saada kopio kyseisestä kansiosista, jotta voisin käyttää niitä opinnäytetyöni tietoperustan kasaamisessa. Benchmarking kierroksen jälkeen oli saanut todella yllättävää tietoa.

Suurin osa kontaktoimistani paikoista vastasi minulle puhelimeen ja kertoi että heillä ei ole tämänlaista perehdytyskansiota ollenkaan eivätkä edes ole ajatelleet sellaisen olevan tarpeellinen. Osa paikoista kertoi myös, ettei heillä ole sellaista, mutta sanoivat että kun puhe tämänlaisesta perehdytyskansiosista tuli puheeksi, niin näkisivät sen tarpeelliseksi omalle työpaikalleen.

Pieni osa paikoista ei vastannut puheluuni, eikä sähköpostin kautta lähettämäni kontakti pyyntöön. Yksi paikka lupasi lähettää minulle materiaaleja mutta en koskaan kuullut heistä tämän jälkeen.

Yhdestä paikasta sain nuorille suunnatut perehdytys ohjeet, jotka nuori saa ja jotka nuoren kanssa käydään läpi, kun hän tulee pajalle. Nuo ohjeet antoivat minulle hyvän kuvan siitä millaista ohjeistusta nuori saa heti pajalle tullessaan. Oheista kävi myös hyvin ilmi mitkä ovat työpajan säännöt, ja mitä niiden sääntöjen rikkomisesta seuraa.

Ohjeista sain hyvää tietoa siitä miten omassa tuotoksessani voin avata eri Kafé Vimmassa käytettävien laitteiden ohjeistusta, sekä sitä että omasta siisteydestä sekä hygieniasta kannattaa perehdytyskansiossa mainita. Ohjeistuksessa oli käytetty pelkästään tekstiä avaamaan nuorelle ohjeita, eikä ollut selkeästi kerrottu miten asiat toimivat, vaan mainittua asiasta yhdellä lauseella. Tämä johtunee varmasti siitä, että kyseinen ohjeistus toimii vain apuvälineenä nuoren samaan perehdytykseen, joka tapahtuu henkilökohtaisesti nuoren ja ohjaajan välillä.

Valitettavasti Benchmarkingista saamani tulokset olivat erittäin vähäiset ja olisin kaivannut paljon enemmän konkreettista materiaali siitä, miten eripuolella suoritetaan nuorten työkokeilijoiden/työharjoittelijoiden perehdytys. Sekin on tulos että nuorten työkokeilijoiden/työharjoittelijoiden saama perehdytys tapahtuu ilman heille suunnattua perehdytyskansiota on tulos, se osoittaa sen että jos nuorilla on oppimisvaikeuksia taikka tai muita oppimiseen sekä asioiden sisäistämiseen liittyviä ongelmia he saavat nähtäväkseen samanlaisen perehdytyskansion kuin työpaikalle töihin tuleva ohjaaja jos saavat ollenkaan. Näin ollen on erityisen tärkeää, että nuorille saadaan suunniteltua oma perehdytyskansio, jossa voidaan ottaa siinä työyhteisössä työskentelevien nuorten tarpeet, jotta nuoret saavat parhaan mahdollisen opin ja tuntevat itsensä osaksi työyhteisöä.

6 PEREHDYTYSKANSIO

Tässä tulen kertomaa niistä huomioista, joita olen saanut keskusteluissa lähimpien kollegoiden kanssa siitä mitä sisältöä Kafé Vimman perehdytys kansion tulisi sisältää.

6.1 Perehdytyskansio

Nuoren perehdyttämisessä tulee huomioida huolellisesti työturvallisuutta koskevat asiat. Hänen kanssaan tulee käydä läpi tarvittavat turvallisuustoimenpiteet, kuten henkilökohtainen suojaus, vaarallisten aineiden ja välineiden käyttö, sekä toimipisteen pelastussuunnitelman mukainen toiminta mahdollisissa onnettomuus- ja vaaratilanteissa.

Nuori perehdytään myös työympäristön toimintatapoihin, kuten taukoihin, työaikoihin, työyhteisön yhteisiin kokoontumisiin, yhteisistä tiloista huolehtimiseen ja mahdollisten asiakaspalvelutilanteiden kanssa toimimiseen. Koska jakso voi olla nuorelle ensimmäinen kokemus työelämästä, ei tule olettaa nuoren tuntevan työelämän pelisääntöjä automaattisesti, vaan niiden sisäistäminen on tärkeä osa työelämäjaksoa. Nuorta tulee tukea näiden taitojen opettelussa kannustamalla ja muistuttamalla niistä tarvittaessa, huolellisen perehdyttämisen lisäksi.

Työtehtäviin perehdyttäessä tulee huomioida, ettei nuorella ole välttämättä lainkaan kokemusta työtehtävistä, joten ne käydään läpi yksityiskohtaisesti ja nuorta kannustetaan kysymään mahdollisimman paljon. Kysyminen on oppimisen työkalu ja sitä kautta nuori alkaa hahmottamaan myös työtehtäviensä liittymisen laajempaan kokonaisuuteen. Työyhteisön tulee luoda yhdessä keskustelulle ja kysymiselle turvallinen ympäristö. Liian yksipuoliset tehtävät jakson aikana alentavat nuoren motivaatiota ja vähentävät nuoren saamaa hyötyä jaksostaan.

Jos nuori tulee Kafé Vimmaan nuorisopalveluiden ulkopuolelta on tärkeässä osassa myös koko organisaatioon perehdyttäminen. Tullessaan osaksi Turun kaupungin ja nuorisopalveluiden työyhteisöä, tulee nuori perehdyttää myös osaksi tätä organisaatiota. Hänen tulee saada tietoa esimerkiksi siitä, millaisessa organisaatiossa hän työskentelee, ja mitä muita palveluita organisaatio tuottaa. Organisaatioperehdytyksessä tulee huomioida riittävä yksinkertaisuus ja selkeys, jotta nuori sitä kautta osaa liittää oman työyhteisönsä osaksi suurempaa kokonaisuutta.

KAFÉ VIMMA

Perehdytyskansio

Kuva 3 Perehdytyskansion kansilehti

<h2>SISÄLLYS- LUETTELO</h2>	TOIMET TYÖVUOROISSA	02
	KASSATYÖSKENTELY	04
	KEITTIÖTYÖSKENTELY	05
	LAITTEISTO	10
	SIIVOAMINEN	12
	HYGIENIA	13

Kuva 4 Perehdytyskansio sisällysluettelo

Kafé Vimman perehdytyskansio on jaettu kuuteen alakohtaan; toimet työvuoroissa, kassatyöskentely, keittiötyöskentely, laitteisto, siivoaminen sekä hygienia. Jokaisessa alakohdassa avataan siinä otsakkeessa kuvattu asia laajasti tekstein sekä kuvin. Tämän jaottelun avulla perehdyttävän on helppo perehtyä jokaiseen kohtaan järjestelmällisesti.

6.2 Tavoitteiden asettamien ja seuranta

Tässä alla kerron niistä kohdista, joita nuoret, jotka tulevat työkokeiluun taikka työharjoitteluun Kafé Vimmaan, nämä tavoitteiden asettamisen ja seuraamisen ohjeet olemme yhdessä kollegoideni kanssa sopineet.

Kafé Vimassa asetetaan tavoitteet nuoren työkokeilulle/työllistymisjaksolle ja seurataan niiden kehitystä. Kun nuori aloittaa jaksonsa, hänen kanssaan keskustellaan nuoren omista tavoitteistaan, ja etsitään yhdessä niitä tukevat tavoitteet työelämäjaksolle. Tavoitteiden tulee olla riittävän selkeitä sekä konkreettisia, jotta niiden toteutumista voidaan jakson aikana seurata. Tällaisia voivat olla esimerkiksi rohkaistuminen ihmisten kanssa toimimiseen, vastuunottaminen konkreettisten tehtävien suunnittelusta ja toteutuksesta tai jonkin taidon opettelu.

Tavoitteiden toteutumista tulee seurata, jotta ne ohjaavat aidosti uuden oppimista. Nuorelle on hyvä antaa positiivista kannustusta, sekä rakentavaa kriittistä palautetta. Näillä tuetaan nuoren käsitystä omista kyvyistään ja mahdollisuuksistaan, sekä tarjotaan tukea taidoissa kehittymiseen.

Jakson aikana sovitaan säännöllisiä hetkiä, jolloin työpaikka ohjaaja ja nuori keskustelevat siitä, miten seurattu jakso on sujunut. Näissä keskusteluissa on hyvä peilata nuoren toimintaa alussa asetettuihin tavoitteisiin. Tavoitteita voidaan myös tarkentaa ja lisätä, mikäli nuori on selvästi jo päässyt alussa asetettuihin tavoitteisiin. Tämä lisää nuoren motivaatiota ja auttaa häntä näkemään omaa kehittymistään.

7 LOPUKSI

7.1 Mitä voi oppia

Mitä tästä opinnäytetyön kautta suoritetusta kehittämisestä voisi oppia tulevia kehittämisprosesseja varten. Kafé Vimmaan kehitetyn työharjoitteluun ja työkokeiluun tuleville nuorille suunnatun perehdytyskansion kehittämisen menetelmät toimivat hyvin. Benchmarking sekä yksilöhaastattelut antoivat hyvän pohjan perehdytyskansion kehittämiseksi, mutta molemmissa kehittämismenetelmissä voisi olla laajempi otantakanta.

Esimerkiksi benchmarkingin otanta oli omassa kehittämistyössäni varsin suppea. Tulevaisuudessa tehtävissä kehittämistöissä olisi hyvä saada mahdollisimman laaja materiaali määrä, jotta kehittämistyö helpottuisi. Toisaalta on myös kehittämisen kannalta hyvä huomata se, että miten heikolla tolalla suomalaisissa Kafé Vimman kaltaisilla toimijoilla on nuorille suunnattu perehdyttäminen, tätä pystyy myös helposti käyttämään aineistona oman työn kannalta.

Yksilöhaastatteluiden otanta olisi myös hyvä pitää mahdollisimman suurena. Sain haastatteluksi kahta nuorta, jotka olivat olleet Kafé Vimmassa työharjoittelussa tai työkokeilussa. Kun aloin työstämään prosessia oli jo selvää, että haastatteluitteni määrä jäisi pieneksi, koska juuri tuona hetkenä Kafé Vimmassa ei ollut ollut nuoria, jotka olisivat pystyneet vastamaan laatimiini haastattelu kysymyksiin.

7.2 Mitä pitäisi tehdä

Mitä pitäisi tehdä, jotta tulevaisuudessa voisi onnistua nostattamaan edellä benchmarking kohteiden vastaus määrää sekä haastateltavina olevien nuorten määrää. Benchmarking kohteiden vastaus määrää ei pysty itse vaikuttamaan, jos toimipaikat eivät ole itse aktiivisia ja luo toiminnalleen nuorien tarpeisiin vastaavia perehdytyskansioita on mahdotonta kasvattaa tätä otannan määrää.

Haastateltavien nuorten määrään pystyy itse vaikuttamaan olemalla aktiivisempi hankkiessa haastateltavia. On tärkeä olla yhteydessä myös erilaisiin nuorisotyöllisiin työpajoihin sekä ammatillisiin oppilaitoksiin, josta voi löytyä haastateltavia nuoria. Oppilaitoksissa kannattaa olla yhteydessä niissä työskenteleviin yhteisöpedagogeihin sekä opinto-ohjaajiin ja käyttää omia verkostojaan hyödyksi.

7.3 Tulokset

Minkälaisia tuloksia kehittämistyö antoi nuorille suunnattua kehittämistyötä varten. Tästä näkökulmasta, kun katsoo niin benchmarking antoi selvän tuloksen, nuorille suunnattua laaja perehdytyskansiota todella tarvitaan. On erityisen tärkeää, että nuoret, joilla esimerkiksi ei ole minkäänlaista kokemusta saavat työpajoilla hyvän kokemuksen perehdytyksestä ja voivat työpajaohjaajan kanssa yhdessä heille turvallisessa tilassa käydä ensin yhdessä läpi perehdytysvaiheet rauhassa ja jos nuorelle jää jotain epäselvää hän voi siinä hetkessä kysyä ohjaajalta tarkennuksia aiheesta tai palata myöhemmin perehdytys aineiston pariin.

Yksilöhaastatteluista nousi selkeästi miten tärkeät kuvat ovat perehdytyksen kannalta. Jokainen meistä oppii eri tavalla. Toinen meistä voi saada paremman oppimiskokemuksen lukemalla tekstipainotteista informaatiota, toinen oppii parhaiten, kun tekstin tueksi on asetettu kuvia tukemaan oppimista ja kolmas voi oppia parhaiten tekemällä. Kun oppimistapoja on monia niin ei voi vain antaa yhdelle oppija tyypille parhaita resursseja saada kaikkea irti oppimistilanteesta, varsinkin kun työpaikkana on nuorille suunnattu työpaja toiminta, johon tulee erilaisissa elämäntilanteissa olevia nuoria.

Näillä nuorilla voi olla erilaisia oppimisvaikeuksia. Heille tulisi antaa mahdollisimman hyvä perusta työpajatoimintaan ja siihen, miten työpajalla käytettävät työvälineet toimivat sekä siihen, miten työpaikalla tulee työskennellä. Näin nuori saa jo hyvän oppimismahdollisuuden turvallisessa ympäristössä ennen, kun siirtyy työpajalta kohti työelämää.

7.4 Perehdytyskansio

Kafé Vimmaan luodun perehdytyskansion sisällysluettelossa tulee hyvin ilmi perehdytyskansion rakenna. Rakensin perehdytyskansion niin että ensimmäisenä tulee perehdytettävälle vastaan kolme tärkeintä kohtaa, jonka jälkeen perehdytettävä pääsee perehtymään kolmeen seuraavaan kohtaan. Perehdytyskansion sisältö luotiin käymieni yksilöhaastatteluiden pohjalta sekä Kafé Vimman omien toimintatapojen sekä ohjeiden pohjalta, alla avaan enemmän mitä jokainen perehdytyskansion kohta pitää sisällään ja niistä ratkaisuisista, jotka johtivat näihin tuloksiin.

- **Toimet työvuorossa**

Tämän luku aloittaa perehdytyskansion ja sisältää mitä jokaisessa työvuorossa toimivan työntekijän tulee tehdä vuoronsa aikana. Tästä perehdytettävä pystyy hyvin näkemään minkälaisia

tehtäviä häneltäkin voidaan odottaa perehdytyksen jälkeen, kun hän aloittaa työntekemisen. Tieto tähän lukuun on kerätty Kafé Vimman työntekijöiden yhteisistä keskusteluista, mitä jokaisessa työvuorossa kannattaa tehdä, että se hyödyntää omaa toimintaamme ja helpottaa painetta muista työvuoroista. Näiden tietojen kokoaminen on vaatinut paljon testaamista ja sopimista, jotta olemme huomanneet miten teemme jokaisessa työvuorossa toimisesta mahdollisimman sujuvaa, jotta pystymme keskittymään kahvilatyöskentelyn ohessa tekemään muita tehtäviä.

- **Kassatyöskentely**

Kassatyöskentelyä sisältävän osio kerättiin myös Kafé Vimman työntekijöiden yhteisten keskusteluiden pohjalta ja tämä osio sisältää tärkeitä tietoja kassakoneen toiminnasta, sekä siitä mitä muuta kassatyöskentelyyn kuuluu. Kassatyöskentely kohta sisältää paljon tärkeää asiaa ja on erityisen tärkeää, että perehdytettävä omaksuu nämä asiat. Kassatyöskentelyssä kohdataan asiakas ja kassalla annetaan tärkein ensivaikutelma uudelle asiakkaalle. Tämä kohta sisältää myös kuvia kassatyöskentelyssä käytettävistä kaavakkeista sekä kassasta, jotta perehdytettävä pystyy rauhassa tutustumaan näihin kohtiin ja voi omaksua tärkeät asiat kuvien kautta.

- **Keittiötyöskentely**

Keittiötyöskentelystä perehdytyskansiossa kerrotaan lyhyesti, koska suurin osa keittiötyöskentelystä on muuttuvaa ja keittiötyöskentelyn nuori oppii siinä kohtaa, kun hän alkaa tekemään Kafé Vimman keittiössä tehtäviä. Näihin tehtäviin on perehdytettävän helpoin tutustua yhdessä siinä vuorossa olevan ohjaajan kanssa. Keittiötyöskentelyssä käydään ohjaajan kanssa läpi kassalta tulevan ruokatilaus lapun ymmärtäminen ja miten tilaus tehdään.

- **Laitteisto**

Tämä kohta on perehdytyskansion laajin ja sisältää tekstiä sekä kuvia. Tähän tulokseen tulin, koska keittiössä käytetään laitteista, joiden käytön kanssa tulee olla varovainen ja tietää miten laitteita käytetään. Laitteet voivat johtaa vammoihin, jos niiden käyttäjä ei tiedä miten laitteiden kanssa tulee toimia. Jokaisesta Kafé Vimmassa käytettävästä laitteesta löytyy perehdytyskansiossa kuva sekä selitys, miten kyseessä oleva laite käynnistetään ja miten laite toimii. Jos nuorella on laitteiden käytössä hankaluuksia nuori saa ohjaajan avustuksella tutustua laitteeseen ja näin turvallisessa tilanteessa käydä läpi kyseessä olevan laitteen toiminta.

- **Siivoaminen**

Tässä kohdassa käymme läpi Kafé Vimman siivoamisen käytäntöjä ja miksi on tärkeää pitää kahvila puhtaana, niin lainsäädännöllisestä näkökulmasta kuin myös siitä, että jos elintarvikkeiden valmistus tila on epäpuhdas niin ruokamyrkytyksen riski on suuri. Kappaleessa puhutaan myös siitä, että jokaisen kahvilassa työskentelevän on osallistuttava puhtaanapitoon työvuoronsa aikana.

- **Hygienia**

Tämä kohta lisättiin perehdytyskansioon koska on tärkeää informoida nuorta Kafé Vimman hygienia vaatimuksista, nämä vaatimukset perustuvat myös lainsäädäntöön kuin myös työntekijöiden viihtyvyyteen töissä. Osuudessa listataan tärkeitä asioita, joita työskennellessä tulee muistaa esimerkiksi käsienpesusta kertakäyttökäsineiden käyttöön, kun käsittelee helposti pilaantuvia raaka-aineita. Osiossa kerrotaan omien työvaatteiden ylläpidosta, koska likaiset ja epäpuhtaat työvaatteet kuljettava bakteereja ja voivat näin sairastuttaa työntekijöitä taikka kahvilassa asiakkaana käyviä ihmisiä.

7.5 Uudet avaukset

Tekemäni tulosten perusteella voin sanoa, että nuorille tehty perehdytyskansio tulee hyödyttämään laajempaa toimijakuntaa alalla. Nuorisotyöllinen pajatoiminta tulee saamaan paljon hyötyä omaan tekemiseen sekä työpajoilla työskentelevien nuorten perehdytyksen omaksumiseen. Kun työpajalla toimiva nuori saa perehdytyksensä tukemiseksi perehdytyskansion, joka on tehty tekemäni löydösten pohjalta, hän tulee saamaan laajemman näkemyksen perehdytyksestä. Kuten olen opinnäytetyössäni maininnut, niin esimerkiksi kuvien lisääminen perehdytyskansioon tulee lisäämään nuoren oppimista, kun hän pystyy niiden avulla näkemään jo laitteen toimintatavat ennen kuin fyysisesti tutustuu laitteeseen.

Myös tämänlainen perehdytyskansio auttaa nuorta oppimaan perehdytyskansion lukemista ennen kuin siirtyy työpajalta työelämään. Kun työpajaohjaaja tutustuu nuoren kanssa yhdessä perehdytyskansioon ja käyttää aikaa perehdyttäessään nuoren työpajatoimintaan tulee se auttamaan nuorta tulevaisuudessa työelämässä vastaan tulevaan perehdytykseen jossa, perehdytys tulee oppia nopeammin.

7.6 Mitä seuraavaksi

Näen että seuraavaksi nuorille suunnatun perehdytyskansion tutkimuksessa kannattaa alkaa tutkimaan miten video muotoon tehty perehdytyskansion tulee vaikuttamaan nuorten perehdytyksen sisäistämiseen. Maailma muuttuu ja niin muuttuu perehdytyskin, joten on tärkeä tutkia erilaisia perehdytyksen muotoja ja mikä on näiden vaikutus perehdytykseen. Tulevaisuudessa olisi myös tärkeää tutkia miten sosiaalista mediaa pystytään hyödyntämään nuorille suunnatussa perehdytyksessä.

7.7 Palautekeskustelu

Tilaaajan kanssa suoritimme kaksikin palautekeskustelua, joista ensimmäisessä kävimme läpi minkälaisia muutoksia opinnäytetyön tilaaja, haluaisi saada tekemääni perehdytyskansioon. Olimme tilaaajan kanssa yhtä mieltä siitä, että perehdytyskansion on juuri sellainen, jota Kafé Vimma tarvitsee. Sain myös hyvää palautetta siitä, että olin ottanut valokuvat mukaan perehdytyskansioon, tilaaja näki niistä olevan paljon hyötyä nuorten oppimisessa. Tilaja toivoi, että tulen vielä lisäämään perehdytyskansioon luvun hygieniasta. Olin tilaaajan kanssa tästä samaa mieltä ja näin hygienian luvun lisäämisen hyvänä ja että se tulee auttamaan nuoria huomaamaan minkälainen merkitys omalla hygienialla, on oman työhyvinvoinnin sekä työyhteisön hyvinvoinnin lisäämiseen.

Toisen palautekeskustelun jälkeen tilaaja oli todella tyytyväinen perehdytyskansioon. Tilaja otti tuon keskustelun aikana sen, että on hyvä asia, että olen siirtänyt perehdytyskansion myös digitaaliseen muotoon koska jos ja kun Kafé Vimman perehdytykseen tulee muutoksia, on helppo korjata perehdytyskansiota välittömästi ja tulostaa muutokset ja lisätä ne fyysiseen perehdytyskansioon.

7.8 Oma näkökulma opinnäytetyöstä

Omasta näkökulmastani näen onnistuneeni opinnäytetyön tuotoksen luomisessa todella hyvin. Pystyin vastaamaan täysin tilaaajan tarpeisiin ja perehdytyskansion on jo tullut käyttöön Kafé Vimmassa ja sitä on testattu yhden nuoren perehdytyksessä. Nuori ilmaisi, että perehdytyskansion auttoi häntä perehtymään perehdytykseen paremmin kuin hän olisi saanut pelkän suullisen perehdytyksen, hän ilmaisi myös sen, että kuvat auttoivat häntä paremmin sisäistämään Kafé Vimman laitteistoa.

Näen että olisin voinut paremmin opinnäytetyössäni hyödyntää erilaisia lähteitä syvemmin, jotta olisin voinut saada vielä syvemmän käsityksen perehdytyksestä. Olisin myös voinut hyödyntää enemmän työyhteisön kontakteja ja saada näin enemmän nuoria yksilöhaastatteluihin. Näin ollen, jos olisin saanut haastateltua enemmän nuoria niin olisin saanut laajemman kuvan minkälaisia asioita nuoret kaipaavat perehdytykseltä. Vaikka näen tuotoksen onnistuneeksi, näen silti siinä parantamisen varaa, olisin voinut vielä laajemmin kerto Kafé Vimman erilaisista toiminnoista, jossa Kafé Vimmassa työharjoittelussa ja työkokeilussa olevat nuoret voivat olla mukana, kuten luomassa erilaista sisältöä Kafé Vimmaan.

Myös näen, että olisin paremmin pystynyt avaamaan erilaisia perehdytyksen malleja opinnäytetyössäni ja näin ollen lisäämään tietopohjaa opinnäytetyöhöni. Myös olisin voinut Benchmarkingia tehdessäni ottaa vielä laajemman otannan erilaisista Kafé Vimman kaltaisista toimijoista suomessa ja saada lisää näkökulmia nuorten perehdytykseen.

Luomani perehdytyskansio tulee kuitenkin vuosien varrella elämään ja saamaan lisää sisältöä itseensä. On tärkeä muistaa, että perehdytys muuttuu, vaikka perehdytystä linjaavat lait eivät muuttuisikaan.

LÄHTEET

Hirsijärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2000. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hämäläinen, Tuija & Palo, Susanna 2014. Työpajapedagogiikka. Valmennuksen pedagogisia lähtökohtia työpajalla. Helsinki: Valtakunnallinen työpajayhdistys.

Into etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta RY 2024. Mitä on työpajatoiminta. viitattu 11.06.2024 <https://www.intory.fi/tyopajatoiminta/mita-on-tyopajatoiminta/>

Laine, Vappu & Aho, Leena 2018. Nuoria arvostaen. 70 vuotta nuorisotyötä Turussa. Turun kaupungin vapaa-aikatoimiala, nuorisopalvelut

Niva, Mikael & Tuominen, Kari 2005. Benchmarking käytännössä. Itsearviointin työkirja. Hyviä periaatteita ja Benchmarking-tutkimuksia. Vantaa. Oy Benchmarking Ltd

Nuoli Ry viitattu 14.06.2024

https://www.nuoli.info/application/files/7015/7866/7683/nuoli_eettisetOhjeet_A3_191219_n.pdf

Nuorisolaki. 2016. L 21.12.2016/1285 muutoksineen

Nuorisoseurat viitattu 17.06.2024 <https://nuorikulttuuri.fi/kulttuurinen-nuorisotyö/>

Ruusuvuori, Johanna & Tiittula, Liisa 2005. Haastattelu: tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. 2. painos. Osuuskunta Vastapaino.

Sankari, Miia 2024. Suullinen tiedonanto 28.05.2024

Silvonon, Anniina johtaminen ja esihenkilötyö viitattu 05.08.2024 <https://brik.fi/brik-lehti/onnistunut-perhdytys-sitouttaa/>

Turun Kaupunki A viitattu 11.06.2024 <https://www.turku.fi/palvelut/nuorten-tyopajatoiminta>

Turun Kaupunki B viitattu 14.06.2024 <https://www.turku.fi/ota-yhteytta/tyollisyyspalvelut/etsiva-nuorisotyö>

Turun Kaupunki C viitattu 17.06.2024 <https://www.turku.fi/nuorisopalvelujen-organisaatiokaavio>

Turun Kaupunki D viitattu 17.06.2024 <https://www.turku.fi/vimma/info/mika-vimma>

Turun Kaupunki E viitattu 18.06.2024 <https://www.turku.fi/turku-game-academy>

Työturvallisuuslaki 2002. 2002/738

Työturvallisuuskeskus viitattu 31.07.2024 <https://ttk.fi/julkaisu/perehdyttaminen-ja-tyonopastus-ennakoivaa-tyosuojelua/>

Opetusministeriö 2004. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä. Nuorten työpaja-toiminnan vakinaistaminen.

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80412/tr37.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

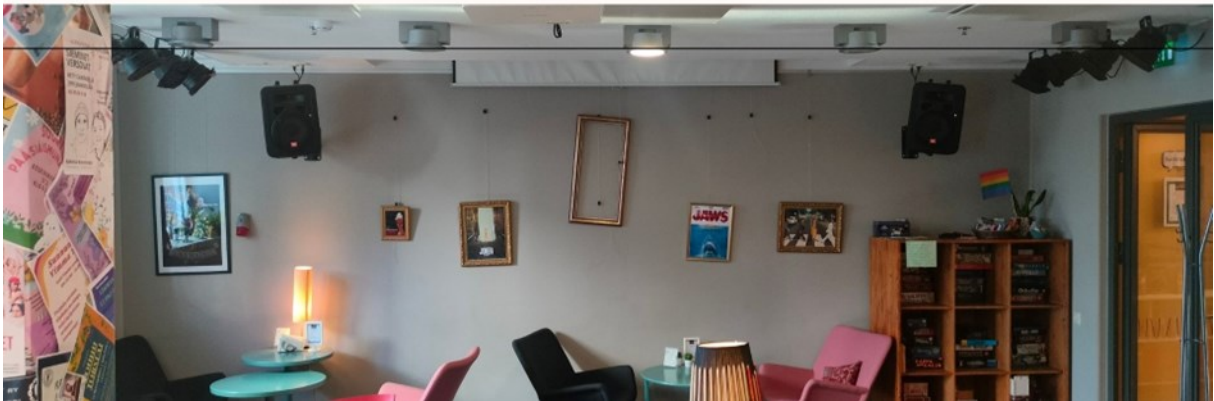
Vääräniemi, Niina 2024. Suullinen tiedonanto 15.10.2024.

LIITTEET

Perehdytyskansio

KAFÉ VIMMA

Perehdytyskansio

SISÄLLYS- LUETTELO

TOIMET TYÖVUOROISSA	02
KASSATYÖSKENTELY	04
KEITTIÖTYÖSKENTELY	05
LAITTEISTO	10
SIIVOAMINEN	12
HYGIENIA	13

TOIMET TYÖVUOROSSA	AAMUTOIMET
KASSATYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Pääkytkin päälle (sijaitsee keittiönoven vieressä ylhäällä) • Tiskikone päälle • Myytäväksi laitettavien tuotteiden valmistus <ul style="list-style-type: none"> • Smoothieiden teko • Voileipien valmistus • Pullien paisto • Karjalanpiirakoiden paisto • Munavoin teko
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	AAMUTOIMET
KASSATYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Sulamassa olleiden tuotteiden esim. kakkujen koristelu • Kahvin ja teeveden keitto ja esille laittaminen • Tuotteiden hinnoittelu ja laitto vitriiniin • Kassan laskeminen sekä kassan avaaminen • Kahvilan pöytien pyyhkiminen ja yleinen järjestäminen • Limsakaapin lukon avaaminen (avain löytyy kassan vierisestä laatikosta) • Kahvilan valot päälle • Asiakas ovien avaaminen kun kahvila aukeaa kello 09:30
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	TYÖVUORON AIKANA
KASSATYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> Rasvakeitin ja parilla päälle viimeistään 10:30 Asiakaspalvelua: kahvin, teen sekä tuotteiden myyntiä Ruoka-annosten myynti ja valmistus klo 11.00 alkaen HTM (Harrastamisen Turun malli) eväiden valmistelu ja paikoilleen vieni maanantaisin ja keskiviikkoisin Kahvilatuotteiden valmistusta, tarvittaessa myytävänä olevien tuotteiden valmistus/sulatus jos, loppuvat kesken esim. kakkupalat ja smoothiet Limsakaapin täydentämistä Kahvilan yleisestä siisteyden ylläpitäminen esim. pöytien pyyhintä, lattian lakaiseminen sekä pelihyllyn järjestäminen Keittiön sulkeminen klo 17:00. Rasvakeittimen sekä parillan sulkeminen, keittiön pintojen putoamisen, sekä ruoan valmistuksessa käytettävien astioiden vieminen tiskiin
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	ILTATOIMET
KASSATYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> Päivän aikana valmistettujen tuotteiden pakkaaminen, merkitseminen ja pakastaminen Seuraavan päivän myytävien tuotteiden sulamaan ottamien esim. kakkupalat, keksit sekä smoothieen käytettävät marjat/hedelmät Mikrojen puhdistus (kostealla liinalla ja puhdistus aineella) pelihyllyn järjestäminen jos se sitä vaatii Salin siistiminen
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	ILTATOIMET
KASSATYÖSKENTELY	Kahvilan sulkeminen: <ul style="list-style-type: none"> • Loppujen tiskien peseminen ja tiskikoneen sammuttaminen sekä pesu • Vitriinin ja kupujen alla olevien tuotteiden pakkaaminen ja siirtäminen jääkaappiin • Kassatason kuumalevyn sammuttaminen ja kylmälevyn puhdistus ja pakastimeen siirtäminen • Kahvitermarin tyhjentäminen ja likoamaan laittaminen • Kassan laskeminen ja päivän myynnin tilitys • Kassaohjelman sulkeminen • Limsakaapin lukitseminen • Kahvilan ovet kiinni • Roskien vienti Jokaisen vuoron lopussa on hyvä tarkistaa roskien ja pahvien tilanne, jos tarve vaatii niin viedä ne roskiin.
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	KASSATYÖSKENTELY
KASSATYÖSKENTELY	<p>Kahvilassa käy asiakkaina kaiken ikäisiä ihmisiä, tämä johtuu siitä että olemme kaikille avoin tila. Asiakkaina meillä käy niin nuorisopalveluiden henkilökuntaa, nuoria sekä Vimman muitakin asiakkaita.</p> <p>Valmistaudu kohtaamaan asiakas rauhallisesti ja kohteliaasti. Silloin myös asiakas jaksaa odottaa palvelua. Keskity aina yhteen asiakkaaseen kerralla, mutta seuraa myös aktiivisesti ympäristöäsi. Uskalla kysyä neuvoa ohjaajilta, jos sitä tarvitset/haluat. Hoida aina yksi asiakaspalvelutilanne loppuun ennen seuraavan asiakkaan kohtaamista.</p>
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Mitä asiakaspalvelutilanteeseen kuuluu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tervehdi asiakasta ja kysy mitä saisi olla • Ota asiakkaan tilaus vastaan ja lyö ne kassakoneeseen • Ojenna asiakkaalle tämän haluamat tuotteet • Ilmoita asiakkaalle tilauksen hinta • Kysy kortilla vai käteisellä • Kysy haluaako asiakas kuittia
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Kahvipassi on tarkoitettu Vimman henkilökunnalle, kahvipassin voi ostaa kahvilasta 5 € hintaan ja sisältää 10 valmiiksi ostettua kahvia. Passia säilytetään kahvilassa kassan viereisessä laatikossa. Kahvipassiin merkitään rastilla merkki kun asiakas käyttää passia.</p> <p>Kun asiakas haluaa ostaa kahvipassin, painetaan kassakoneesta kahvi 0,50 € nappia, sitten KPL jonka jälkeen kirjoitetaan 10 ja painetaan ENTER</p>
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

Kahvipassi

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Puolalanmäen lukion kahvipassin lukiolaiset voivat lunastaa lukiosta ja se on käytössä aina kalenterivuoden loppuun. Passista ilmenee minkä vuoden loppuun asti passi on voimassa. Jokaisesta ostetusta kahvista/teestä saa leiman passiin ja joka kuudes kahvi/tee on maksuton.</p>
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Kafe Vimman lahjakortti on voimassa kortissa ilmoitettuun aikaan asti. Kun asiakas haluaa käyttää lahjakortin se on käytettävä kokonaisuudessaan yhdellä ostokerralla. Kun asiakas on käyttänyt lahjakortin sitä ei lyödä kassaan vaan laitetaan suoraan kassaan ja illalla pussiin tilityksen yhteydessä.</p>
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Maksutavana jakaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myynti normaalisti • Käteisen kirjoittaminen (käteisellä maksettava määrä) • Jäljelle jää korttimaksu osuus, joka lyödään maksupäätteeseen <p>Palautus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tositeselaus-painike kassasta -> palauta (Asiakkaan allekirjoitus, jos palautetaan rahaa) • Kirjataan selvitys tapahtuneesta kuittiin • Korttitapahtumassa asiakkaan läsnäolo ja kuittaus, sekä kyseinen maksukortti.
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1> <p>Keittiötilaus:</p> <p>Keittiötilausta vastaanottaessa kuuntele rauhassa mitä asiakas haluaa ja kirjaa lappuun alla olevien ohjeiden mukaan tilaus. Asiakkaalle annetaan jokaisen tilauksen yhteydessä tilausnumero, joka merkitään lappuun. Tämän jälkeen tilaus viedään keittiöön.</p> <p>Hot Dogit:</p> <p>H (N) = Hodari normaalilla nakilla H (V) = Hodari vegaanisella nakilla K = Ketsuppi S = Sinappi</p> <p>Dipit:</p> <p>VS = Valkosipuli C = Chili T = Talon majoneesi</p>
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1>
KASSATYÖSKENTELY	Esimerkki keittiön tilauksesta:
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <p>H(N) Original + R + VS R H(V) + C</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 10px auto;">22</div> </div>
LAITTEISTO	<p>Pöytään 22 on tehty yhteensä kolme tilausta: Hodari ateria johon tulee normaali nakki original- täytteellä ranskalaisilla ja valkosipuli majoneesilla. Ranskalaiset Hodari vegaanisella nakilla ja Chilimajoneesilla</p>
SIIVOAMINEN	<p>Kun asiakas haluaa jotain pois normaalista tilauksesta, voi sen esimerkiksi merkitä "ei sinappia" tai "vain ketsuppi". Mikäli asiakas haluaa vaihtaa hodarin täytteet esimerkiksi majoneesiksi se merkitään H(N) perään, jos asiakas ottaa dippinsä erikseen se merkitään H(N) alle. Jos asiakas haluaa tilauksensa mukaan se kirjoitetaan tilaukseen.</p>
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1>
KASSATYÖSKENTELY	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<p>Seuraavalta sivulta löydät kassakoneen pohjan. Siitä voit tutustua miltä pohja näyttää. Tarkemmat tiedot löydät seinästä kassakoneen yläpuolelta.</p>
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

Jeemly BY SKJ®

Asiakas: _____ Laskutusosoite: _____

CAFÉ VIMMA

Ruoka-annos avoin 8.50€	Ruoka-annos 3.50€	Makainen avoin	Jäätelö avoin	Makainen 1€	Pääty-mak-su avoin	Oraalit mak-su avoin	Avoin paja alle 29v.			
Lounas avoin	Ranskalaiset	Dippi	Makainen 0.70€	Makainen 0.90€	Makainen 1.20€	Muu tuote 14%	Myynti Fendai	Tälvuoksa avoin	Mate-naak-mak-su	
Vitriin-tuote avoin	Vitriin-tuote 0.50€	Vitriin-tuote 0.70€	Makainen 1.30€	Makainen 1.50€	Makainen 2€	Muu tuote 24%	Vaihto-rahojen vastaan-otto	Kokous-tarjoilu avoin	LASKUTUS	
Vitriin-tuote 1€	Vitriin-tuote 1.50€	Vitriin-tuote 2€	TILITYS/ RAPORTIT NÄYTÖLLE	JÄLKIKUITIN TULOSTUS	Lahjo-kuorti-otto	KÄTEINEN KÄTEINEN (5,00)	Kokous-tarjoilu avoin	LOPETUS		
Hedelmä avoin	Vitriin-tuote 2.50€	Vitriin-tuote 3€	Vitriin-tuote 3.20€	TILITYS	KUITTI PÄÄLLE/ POIS	Teksti-kuuti	KÄTEINEN KÄTEINEN (20,00)	KÄTEINEN KÄTEINEN (50,00)		
Tarjous avoin	Juoma avoin	Juoma 0.70€	Juoma 1.10€	Juoma 1.50€	CL	Tuotehaku (NIMI)	7	8	9	LOUNAS-SETELI
Juoma 2€	Juoma 2.50€	Juoma 3€	Kaakko	Kahvi/ Tee	RIVIN POISTO	A-HINTA	4	5	6	VÄLI-SUMMA
						KPL	1	2	3	MAKSU-PÄÄTE
							0	00	.	KÄT

Syötä toiminto:

Varastoon jää:

TOIMET TYÖVUOROSSA	<h1>KASSATYÖSKENTELY</h1>
KASSATYÖSKENTELY	<p>TILITYS:</p> <p>Musta lipas: Tilitys ja käteinen Valkoinen lipas: Pohjakassa (150 €)</p>
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Avaa kassaluukku avaimella taikka painamalla näytöstä tyhjää sinistä nappulaa, tämän jälkeen avaa kohta tilitys ja sieltä kohta näyttö. Tämän jälkeen näet, kuinka paljon tuotteita on ostettu käteisellä • Laske kassa käyttäen apuna kolikkolaskuria ja laskinta, jotka löytyvät kassan viereisestä laatikostosta. Kun olet saanut laskettua kolikot ja setelit vähennä tästä tuloksesta pohjakassa ja tulokseksi pitäisi tulla näytöllä näkyvä käteisen summa • Mikäli tulos täsmää, voit tulostaa tilityskuitin painamalla uudestaan kohtaa tilitys, jonka jälkeen valitset kohdan kuittitulostus. Niittaa kaksi tulostunutta kuittia yhteen ja allekirjoita ne. Laita nämä kuitit pussiin rahojen kanssa ja pussi mustaan lippaaseen • Laita pohjakassan rahat valkoiseen lippaaseen
LAITTEISTO	<ul style="list-style-type: none"> • Vie kassalippaat siivouskomeroon ja avaimet kassan viereiseen laatikostoon
SIIVOAMINEN	<ul style="list-style-type: none"> • Ota kassalippaasta kuitit ja niittaa ne yhteen ja laita ne kuittikansioon
HYGIENIA	<ul style="list-style-type: none"> • Sammuta kassakone

TOIMET TYÖVUOROSSA	LAITTEISTO
KASSATYÖSKENTELY	Kahvilassa käytettävän laitteiston käyttöön on tärkeä tutustua kunnolla ennen niiden käyttämistä. Kun laitteita käyttää ilman että tietää miten niitä käytetään voi tapahtua huolimattomuusvirheitä ja tapaturmia.
KEITTIÖTYÖSKENTELY	Seuraavilla sivuilla on kerrottu laitteista enemmän ja opastukset miten laitteita käytetään.
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	LAITTEISTO
KASSATYÖSKENTELY	Kahvinkeitin: Kahvikoneessa on tilaa kahdelle pannulle ja molemmille on omat näppäimensä, vettä ei tarvitse kahvikoneeseen lisätä. Kahvi, suodattimet ja mitta löytyvät kaapista tiskialtaan alapuolelta, jossa lukee kahvi/suodattimet. Täyteen kahvipannuun tulee kukkurallinen mitta kahvia ja puolikkaaseen pannuun vähän yli puoli mittaa kahvia. Ohessa olevassa kuvassa on ohjeistus kahvikoneen käyttöön.
KEITTIÖTYÖSKENTELY	Seuraavalta sivulta löytyy kuva kahvinkeittimestä ja tietoa sen toiminnoista.
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Kahvinkeitin:

KEITTIÖTYÖSKENTELY

- Oikealla puolella alhaalla löytyy on/off kytkin
- Vasemmalta puolelta löytyy lämpölevyn kytkin, lämpölevy löytyy keittimen yläosasta.

LAITTEISTO

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Kahvinkeitin:

KEITTIÖTYÖSKENTELY

Kone on automaattisesti asettanut kuppimäärän 14 eli täyteen pannuun. Jos haluat muuttaa kuppimäärään niin paina START-kytkimen viereistä nappia, joka vähentää kuppien määrää yksi kerrallaan. Kun haluat että kone käynnistyy paina START näppäintä.

LAITTEISTO

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

TOIMET TYÖVUOROSSA	LAITTEISTO
KASSATYÖSKENTELY	Tiskikone: Ennen kun laittaa tiskikoneen päälle tulee asettaa osat tiskikoneeseen oikeassa järjestyksessä. Tämä on helpoin tehdä ensin toisen opastuksella, jonka jälkeen sen kokoaminen on helppoa.
KEITTIÖTYÖSKENTELY	Kokoamisen jälkeen tulee vesihana avata, joka löytyy koneen puhtaan puolen seinästä, kun kahva on pystyasennossa on vesi päällä ja poikittain on vesi pois päältä. seuraavalta sivulta löytyy opasteet tiskikoneen käyttöön.
LAITTEISTO	Seuraavalta sivulta löytyy kuva tiskikoneesta ja tietoa sen toiminnoista.
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

TOIMET TYÖVUOROSSA	LAITTEISTO	
KASSATYÖSKENTELY	Tiskikone: Kun tiskikone on koottu oikein ja väännetty vesi päälle tiskikoneen seinästä löytyvästä vivusta, voi tiskikoneen laittaa päälle seuraavin ohjein.	
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Paina on/off kytkimestä kunnes tiskikone menee päälle • Laita koneen luukku kiinni että tiskikone alkaa täyttämään itseään • Tiskikone on täyttänyt itsensä kun filling teksti poistuu näytöstä • Avaa kansi ja paina näytön alapuolella olevaa 1 nappia (lyhin ohjelma) • laita astiat koneeseen ja sulje luukku • Tiskikone pitää äänen kun se on valmis, avaa kansi ja vedä pakki pois 	
LAITTEISTO		
SIIVOAMINEN		
HYGIENIA		

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Rasvakeitin:

Vaikka keittimen näyttönäppäimistö näyttää vaikealta ymmärtää, niin sen käyttö selkeää.

KEITTIÖTYÖSKENTELY

LAITTEISTO

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

- Kun rasvakeitin laitetaan päälle painetaan päälle/pois kytkintä muutaman sekunnin kunnes näyttö menee päälle.
- Kun laite on päällä painetaan P ja 4 näppäintä yhtä aikaa jotta saadaan oikea asetus keittimeen. Ruutuun ilmestyy keittolämpötila joka on 180 c

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Rasvakeitin:

Kun rasvakeitin eli fritti nostaa lämpötilan 180 c on se valmis käytettäväksi, kun vilkkuva merkkivalo lämpöasteen perässä on sammunut. Paistamme rasvakeittimessä ranskanperunoita jotka valmistuvat noin 2 min.

KEITTIÖTYÖSKENTELY

LAITTEISTO

Seuraavalta sivulta löytyy kuva rasvakeittimestä ja tietoa sen toiminnoista.

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Parilla:

KEITTIÖTYÖSKENTELY

Parilla on toiminnoiltaan helpoin, laite kun siinä on vain yksi katkaisija, joka samalla toimii lämmönsäätelijänä. Parilla lämmitämme erilaisia tuotteita kuten hot dogeihin kuuluvat sämpylät. Parillan kanssa tulee olla aina varovainen.

LAITTEISTO

Seuraavalta sivulta löytyy kuva parillasta ja tietoa sen toiminnoista.

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

TOIMET
TYÖVUOROSSA

LAITTEISTO

KASSATYÖSKENTELY

Parilla:

KEITTIÖTYÖSKENTELY

Parillan katkaisija löytyy kuvassa oikealta puolelta, joka täytyy olla 0-asennossa kun parilla on poissa käytössä. Kun keittiö avataan parilla laitetaan päälle ja kytkin asetetaan 200 c asteeseen.

LAITTEISTO

SIIVOAMINEN

HYGIENIA

TOIMET
TYÖVUOROSSA

SIIVOAMINEN

KASSATYÖSKENTELY

Koska olemme kahvila ja myymme ja säilytämme kahvilassamme elintarvikkeita, on todella tärkeää pitää siisteydestä ja siivoamisesta huolta. Aina kun työskentelet keittiössä on tärkeää, että työskentelytilasi pysyy siistinä. Laita aina käyttämäsi tarvikkeet niille kuuluviin paikkoihin sekä vie likaiset astiat tiskiin.

KEITTIÖTYÖSKENTELY

Kassakoneen viereiseltä seinältä löytyy siivouslista, josta löydät kopion seuraavalta sivulta.

LAITTEISTO

Siivouksia suoritetaan jokaisessa vuorossa aina kun siihen on aikaa, mutta nämä siivoukset tulee olla tehtynä niiden ajankohtiin mennessä. Kun olet tehnyt kyseisen tehtävän merkitse listaan nimikirjaimesi sekä päivämäärä, jolloin olet kyseisen tehtävän tehnyt.

SIIVOAMINEN

Jokaisessa vuorossa on myös tärkeää pitää salin siisteydestä huolta, aina välillä tulee sinun katsoa miltä Sali näyttää, pöydät likaistuvat usein ja niiden pyyhkiminen on hygienian ja viihtyvyyden kannalta erittäin tärkeää. Jos huomaat että lattialla on sinne kuulumatonta tavaraa, ne tulee käydä lakaisemassa ja noukkimassa pois. Salista löytyy myös astioiden palautus piste johon asiakkaat itse vievät astiat, tätä on hyvä aika ajoin käydä tyhjentämässä.

HYGIENIA

Viikottaiset siivoukset

Salin imurointi/Lakaisu
Keittiön lattian pesu
Jääkaapin ovet ja hyllyt
Vitriini
Tiskialtaat
Lämpötilamittaus (PE)

	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46

Joka toinen viikko

Kaappien ovet
Keittiön takaseinä
Rasvakeittimen öljyn vaihto
Uuni
Ikkunatasot

	36	38	40	42	44	46	48	50	52

Kerran kuukaudessa

Kuiva-ainekaapit
Roskikset
Keittiön kaapit
Lattiakaivot
Limsakaappi

	Syys	Marras	Joulu	Tammi	Helmi

3 kk välein
Pintatestit

	Marras	Helmi

TOIMET TYÖVUOROSSA	
<h1>HYGIENIA</h1>	
KASSATYÖSKENTELY	Hygienia on kaiken A ja O, hygienian merkitys on erityisen tärkeää tartuntatautien välttämiseksi sekä sillä estetään ruokamyrkytyksiä. Bakteereja löytyy kaikkialta ja niitä on myös elintarvikkeissa. Kun elintarvikkeita käsittelee väärin tetyt bakteerit voivat aiheuttaa sairauksia.
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Aloita työnteko aina käsienpesulla • Älä koskaan tule töihin sairaana • Pidä keittiö, leikkuulaudat ja välineet aina puhtaana
LAITTEISTO	<ul style="list-style-type: none"> • Käsittele raakoja ja kypsiä raaka-aineita eri leikkuulaudoilla • pese tuoreet raaka-aineet kuten salaattit, kurkut ja tomaatit huolellisesti ennen niiden käyttöä
SIIVOAMINEN	Kahvilassa käytetään montaa erilaista pesu- ja puhdistusainetta ja niiden tarkemmat sisällöt voi lukea kemikaaliluettelosta.
HYGIENIA	Kahvilassa työskennellessäsi on tärkeää muistaa myös henkilökohtainen hygienia, jolla on vaikutusta omaan, työkavereiden ja asiakkaiden viihtyvyyteen. Tutustu myös omavalvontasuunnitelmaan

TOIMET TYÖVUOROSSA	
<h1>HYGIENIA</h1>	
KASSATYÖSKENTELY	<p>Työvaatteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Työvuorossa tulee käyttää työvaatteita ja asianmukaisia kenkiä (kenkiä joita käytät pelkästään keittiössä).
KEITTIÖTYÖSKENTELY	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikka tarjoaa työvaatteet ja ne tulee säilyttää asianmukaisesti ja pestä aika ajoin. • Jos sinulla on pitkät hiukset tulee ne pitää kiinni ja käyttää päähinettä • käsihygienian vuoksi tulee välttää käyttämästä sormuksia taikka riippuvia koruja
LAITTEISTO	
SIIVOAMINEN	
HYGIENIA	

Yksilöhaastattelu kysymykset

Oletko saanut työkokeilun/palkkatuen aikana perehdytystä työhön?

Jos olet niin minkälaista?

Minkälainen merkitys perehdytyksellä on ollut työntekoosi?

Oletko muissa työpaikoissa saanut perehdytystä?

Onko perehdytys ollut olematonta tai eikö sitä ole ollut joissain työpaikoissa?

Minkälaista perehdytystä omasta mielestä tarvitset työ/harjoittelu paikoissa?

Saatko enemmän irti tekstipitoisesta taikka kuvallisesta perehdytyskansiosta?

Osaatko sanoa mikä tekisi siitä paremman?

Oletko saanut luettavaksi työpaikoilla perehdytyskansiota?

Oletko saanut rauhassa perehtyä perehdytyskansioon?

Oletko saanut lukea sitä useammin kuin kerran? Jos olet niin kuinka useasti?

Mitä asioita toivoisit perehdytys kansion sisältävän?